

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

313

Hely

Idő

"1931"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp

(Hely)

1931. II. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapest lakossága 1,004,681 lélek

Beléptünk a milliós városok sorába – A nagyszerű eredmény ritka meglepetést keltett még a statisztikusok között is – Az utolsó tíz esztendő szaporodása 8,1 %

Most kerültek nyilvánosságra a népszámlálásnak Budapest székesfővárosra vonatkozó előzetes eredményei, amelyeknek első öröndetes tényeként fővárosunkat a milliós nagyvárosok sorában üdvözölhetjük. Régi, szép reményiségünk vált ezzel valóra és ez a valóság annál öröndetesebb, mert nehéz viszonyok között következett be, amelyek a népesség fejlődése tekintetében nem szoktak vérmes reményekre jogosítani.

Amennyi kétséggel, annyi reménységgel nézünk az ideai népszámlálás elé, hiszen még a szakemberek számára is meglepetés volt ez az eredmény. Határozott alapja volt ugyan az előzetes bizakodásnak, hiszen Budapest lakosságának száma a két legutóbbi népszámlálás közötti időben, 1920-tól 1925-ig, harminckétezerrel növekedett s az így előállott 960.000-es lélekszám már nem állott messze a milliós határtól.

Számolni kellett azonban két igen erős gátló tényezővel. Ezek egyike az a — szakemberek előtt közzismert — tény, hogy Buda-

pest természetes szaporodása már évek óta negatív eredményeket mutat. A születések száma jóval alattamarad a halálozások számának. Hála folytonosan fejlődő közegészségügyünknek, a halálozások száma állandóan csökkenő tendenciát mutat, de a születési arányszám lépést tart vele a redukálódásban; sőt újabban erősen megelőzi.

Budapest népessége tehát csak bevándorlás útján szaporodhatik. Itt kell számbavenni a másik tényezőt: a gazdasági világválságban leromlott gazdasági állapotunkat. A háború előtti Magyarország számára Budapest volt minden vágyakozás, terv és reménység teljedésének ismételt földje. Ez a válságban fejlődő város fölszívta, magába olvasztotta a vállalkozóbb szellemű vidékiek tömegeit és a maga sokoldalúságában megélhetést, boldogulást nyújtott nekik. Kitenyészette belőlük a maga polgárságát és a saját terjedelmét állandóan növelte általuk.

Az 1920-tól 1930-ig terjedő évtized ezzel szemben a fokozatos leromlás korszaka.

Tíz év alatt 76.000 lélek szaporulat

Már a háborús viszonyok is óriási mértékben csökkentették a bevándorlást. A háború utáni gazdasági krízis pedig egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy a fővárosba vágakozó elemekkel szemben vonzóerőt gyakoroljon.

A számok azonban beszélnek. 1920 és 1930 között a főváros lakossága 76 ezer lélekkel szaporodott, ami százalékos kifejezésre 8,1 százalékos emelkedést tesz ki. Tehát minden válságon és megpróbáltatáson keresztül élünk és fejlődünk, rohamosabban, mint eddig, mert hiszen a szaporodás nagyobbik része az 1925-től 1930-ig terjedő időre esik.

A törhetetlen magyar őserő emelt föl bennünket ezer éven át minden elbukottságunkból. Ez a szellem magyarázza mostani előretörésünket is, hiszen Bécs városa, amely szintén elvesztette testének, Ausztriának kétharmad részét, a legutóbbi évtizedben erősen visszaszacsott bécsi lakossága mögé.

A perifériák győzelme

A népszámlálás eredményének kerületenként való táblázatát az új kerületi beosztás szerint a következőkben bocsátotta a Budapesti Hírlap rendelkezésére Illyefalvi I. Lajos dr., a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal igazgatója, aki érdemeit ismét hatalmas arányban gyarapította a népszámlálás gyors és kitűnő lebonyolításával:

Kerület	Lélekszám		Szaporodás (+) v. csökkenés (-)
	1925	1930	
L	26.973	25.300	— 1.673
II.	50.746	52.043	+ 1.297
III.	55.423	60.478	+ 5.056
XI.	43.192	48.026	+ 4.834
XII.	31.388	41.803	+ 10.415
Jobbpart	207.721	227.650	+ 19.929
IV.	26.389	25.173	— 1.216
V.	63.112	66.380	+ 3.268
VI.	104.227	100.079	— 4.148
VII.	140.812	135.699	— 5.113
VIII.	146.241	141.229	— 5.012
IX.	97.752	98.892	+ 1.140
X.	59.381	65.727	+ 6.346
XIII.	64.867	76.541	+ 11.674
XIV.	50.493	67.311	+ 16.818
Balpart	753.274	777.031	+ 23.757
Budapest	960.995	1,004.681	+ 43.686

Mint a táblázatból látható, igen érdekelőtölódások vannak az egyes kerületek között. Az öt év alatt való összes szaporulat 43.600 lélek, ennek csaknem negyedrésze esik magára az új XII. kerületre, a budai hegyvidékre. Jellemző az újabb idők részint tudatos, részint öntudatlan városfejlesztési irányzataira, amire Lágymányos és Óbuda erős szaporodási arányszáma is jó példát mutat. A városok dolgozó polgársága mindinkább kifelé terjeszkedik a perifériákra. Öröndetes jelenség, hogy ez a körülmény leginkább a nagyon egészséges levegőjű budai hegyvidék területén tapasztalható.

Ugyanilyen a helyzet a pesti oldalon is. Angyalföld, Zugló és Kőbánya külső területei hatalmasan benépesedtek. Különösen a kis, családi házak szaporodtak itt özönével, de nagy a fejlődés a bérházépítés terén is.